

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bibliotheca Scriptorvm Sacri Ordinis Cisterciensis Elogiis Plvrimorvm Maxime Illvstrivm Adornata

Visch, Charles de

Coloniæ Agrippinæ, 1656

Capvt V. Similitudinibus sic.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38433

gignit Deum, & non alium Deum à Deo gignente, imò, genuit illum qui est idem Deus cum gignente. & est ibi perfecta æqualitas gignentis & geniti, sine conuenientia, seu connexus, qui dicitur Spiritus Sanctus, in quo Pater & Filius conueniunt. Vnde & Philosophus ait: (a) *Monas gignit monadem, & in se suum reflexit ardorem.* Ergo aut in nullo subsistente inuenies quod de vnitae dicitur aut in vnitae & trinitate diuina reperitur. Præterea, sicut Deus ab æterno fuit sapiens, ita sapientia sua fuit ab æterno quæ ab ipso procedit, & ita Sapientia Patris à Patre nascitur, & sic est proles Patris: ergo Filius Patris. Notio enim illa qua Deus & se, & vniuersa nouit à se condita, alia ab ipso est, quia ex ipso & in ipso, quæ quia non est aliud in substantiâ ab eo ex quo est, Filius nominatur, eâ similitudine, quia sicut in naturali generatione Filius à Patre in Personâ alius est, substantiæ tamen eiusdem: ita Dei & ex ipso productæ notionis vna est existentia, & tamen alia persona. Quia, sicut diximus, eadem non potest esse ex se ipsa. Hoc tamen interest in dictâ similitudine quæ data est, quod in humanâ generatione Patris & Filij, vna est substantia specie, non singularitate, Dei verò & suæ notionis, singularitate vna est essentia.

Sic igitur quod in Theologicis Filius appellatur quia est ex Deo, non idem personaliter esse potest, in ipso autem est tantum vna deitas, ergo diuersorum personaliter est vna essentia, vel illa notio qua Deus nouit omnia, non est Deus de Deo. Deus autem notionem suam diligit. Quis autem est nexus & conuenientia Patris & Filij, nisi Spiritus Sanctus, qui ab utroque procedit? Nonne de huius processione dicit Psalmista, emitte spiritum tuum & creabuntur; quæ est enim illa Spiritus Sancti emissio nisi Spiritus Sancti à Deo processio?

Bibliothec. Ord. Cisterc.

(a) *Mercurius Trismegistus,*

CAPVT V.

Similitudinibus sic.

Similitudinibus idem probatur. Vestigium enim Trinitatis apparet in animâ, Mens humana meminit sui, diligit se, variè intelligit se. Hoc si cernimus, nondum quidem Domini Trinitatem, sed imaginem Dei cernimus. Hic enim quædam apparet Trinitas, memoriæ, intelligentiæ, & amoris. Hæc igitur tria potissimum tractemus, memoriâ, intelligentiam, voluntatem; hæc tria non sunt tres vitæ, sed vna vita, nec tres mentes, sed vna mens, vna essentia. Memoria verò dicitur ad aliquid, & intelligentia & voluntas, siue dilectio, similiter ad aliquid dicitur, vita verò ad seipsam, & mens, & essentia. Hæc igitur tria, eo sunt vnum, quo vna vita, vna mens, vna essentia, & quidquid aliud, ad seipsa singula dicuntur, & simul non pluraliter, sed singulariter dicuntur. Eo verò tria sunt, quo ad se inuicem referuntur, ista tria sunt in mente hominis, & sunt vna mens, nec tamen intelligentia est memoria, nec memoria voluntas, nec voluntas intelligentia, aut memoria.

Aliâ etiam similitudine idem probatur: sunt duæ candelæ sibi vnitæ, sibi similes, sibi æquales; si accendantur, vnâ habent lucem, nec maior, nec magis vnus lux quam alterius. Sed trium est lux vna & indiuidua, sicut in vna Trinitate sunt tres personæ, nec vna persona maior quam alia, nec vnus maior vel alia natura quàm alterius. Pater autem spiritualiter dicitur lux, Filius splendor, Spiritus Sanctus flamma. Idem Pater dicitur lux, quia lucet à seipso, non ab alio; & quia ab eo lucet lux illuminans, id est, Filius, & lux inflammans, id est, Spiritus Sanctus, Filius idem dicitur splendor, quia sicut splendor procedit à luce & splendore, ita Spiritus San-

Ggg

aus

ctus à Patre & Filio: & sicut flamma tria facit, vrit, splendescit, succendit; sic Spiritus sanctus vrit vitia, splendescit peccata, succendit gratiã, Similiter in Sole considerantur tria, Solis substantia, radius à Sole procedens, calor ab utroque progreditur: tam radius quam calor coævus est Soli. Tres ergo sunt, Sol, radius, calor, in vna tamen substantia sunt. Similiter, Pater & Filius, & Spiritus Sanctus, sunt in vna deitatis substantia, Pater à nullo, Filius à Patre, Spiritus Sanctus ab utroque Patre & Filio, Filius & Spiritus Sanctus coæterni Patri.

CAPVT VI.

Opinio Iudaorum, qui dicunt quod lex Mosaica non est abolita, sed adhuc est obseruanda.

Intendunt etiam probare, legem Mosaicam non esse abolitam, sed adhuc esse obseruandam in hunc modum: si lex bona est, & à Deo data est, obseruanda est, nullum enim aliã decretum obseruandum, si Dei mandatum non obseruandum. Quod si partem Christiani excipiunt, & aliam obseruandam esse dicunt; dent nobis consilium, quomodo illud effugiemus maledictum; (a) *Maledictus homo qui non permanserit in omnibus qua scripta sunt in lege.* Legislator nihil excipit, sed vniuersaliter omnia mandata obseruari præcipit; Christiani autem ad suum arbitrium, legis & mandatorum obseruantiam determinant.

CAPVT VII.

Determinatio Præmissorum.

Ad hæc, respondemus, legem esse bonã, & à Deo datam dicimus, ac idcõ, quid-

quid in eã scriptum est, diuino sensu intellectu, suis temporibus obseruatum & obseruandum esse sentimus; ea verò diuino intellectu intelligenda erant, quæ si ad litteram accipimus, multa sibi repugnantia videmus. Cum enim Moyles dicat, (a) *Vidit Deus cuncta qua fecerat, & erant valde bona, quid est quod in lege quædam dicantur munda, quædam immunda? Ad litteram quidem non est immundum, quoniam cit valde bonum: nec solum ea prohibentur in lege, quæ sui naturã nociuã sunt homini ad vescendũ, verũ etiam quæ gustu iucunda, & æque salubria ad comedendum existunt. Aliquid ergo sacramenti hæc in se continent, quæ licet à Deo dicta sint, tamen à se inuicem ad litteram omnino dissident. In exordio autem, inter alia præcepta, de faciendo altari Dominus Moyli iubiit præcipit: (c) *Altare de terra facietis mihi; in sequentibus autem legitur sic: (d) Fecit itaque Moyses altare thymiamatis de lignis Setim. Et alibi: (a) Fundauit Bases aneas in introitu Tabernaculi.* Multum itaque aduersum videtur, vt aliud & aliter quam Dominus per Moysen iubet, ab ipso Moysè agatur. Aliter ergo quam littera sonat hoc accipi oportet.*

Item, ad litteram quomodo stare potest, quod Deus prohibet, (f) *ne homo arat in Boue & Asino?* Onus aliud quodcunque tibi placet Asino imponere, non vetat lex, & ponere iugum cum Asino, quasi non licet, cum ad pascua bouem cum Asino ducere licet, in pascuis simulesse, & compasci permittit lex, & arare simul prohibet, & interdicit. Si autor propterea hæc vetat, quia hoc animal immundum esse perhibetur, cur non etiam arare bouem cum equo vel alio animali immundo prohibetur in lege, hanc non solum in ijs quæ dicta sunt mandatis, sed etiam in pluribus alijs legalibus ceremonijs contrarietatem videmus, nisi ea competent

(a) Deut. 27. v. 26. (b) Gen. 1. v. 31. (c) Exodi. 20. (d) Exodi. 37. (e) Exodi. 26. & 27. (f) Deut. 22. v. 10.